

Samen aan de slag!

Wijkontwikkelingsplan Zilverkamp

2018 - 2023

met een kleine beurs in staat een eigen huis te kopen."

Een opmerkelijk feit bij de bouw van een aantal van de woningen in Lindenholt, is dat het een „energie-bewuste" bouw betreft.

Het gaat om een twaalfstal vrije-sector-woningen, die gebouwd worden door de Nijmeegse Bouwmachtiging Noviomagus. Er blijkt bij de kopers duidelijk veel belangstelling te bestaan voor deze vorm van bouwen, want al deze woningen zijn inmiddels al verkocht. In de woningen worden de volgende onderdelen toegepast: een zonnepanelensysteem, gevel- en dakisolatie en dubbele beglazing.

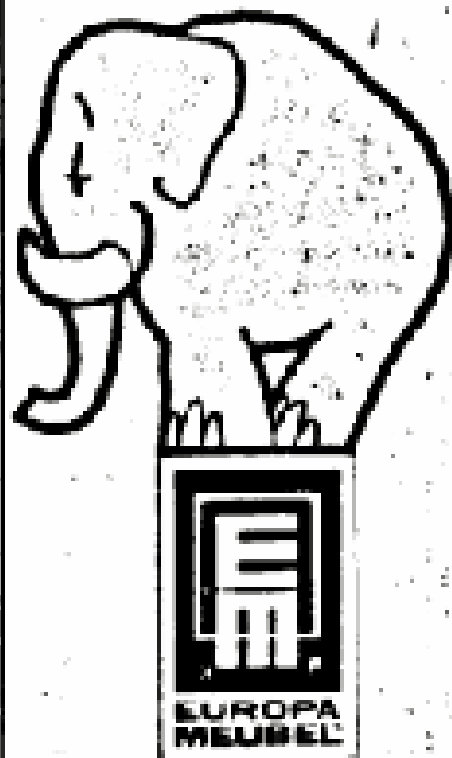
sparing kan verwachten.

Ook het warmte-terugwinst-systeem, waarbij warmte-verlies via een afzuigstelsel tot een minimum wordt teruggebracht, resulteert in een duidelijke besparing op het gasgebruik. Het is echter vooral het totaal van de verschillende energie-besparende maatregelen dat veel besparing zal opleveren. Al met al is het duidelijk dat Lindenholt een zeer „bewust gebouwd" wijk gaat worden.

wetwoningen mogen voor het berekenen van het huurpercentage worden verminderd met 3.000 gulden per woning. Deze „aftrek" geldt uitsluitend voor het westen van het land, groeikernen en steden.

Staatssecretaris Brokx (Volkshuisvesting) wil op deze manier de bouw van woningwetwoningen stimuleren.

(advertentie)

EUROPA MEUBEL

Huissen: een snelgroeiende gemeente

Van onze redactie Woonkrant

HUISSEN, zaterdag

Het dorp Huissen, ten zuidoosten van Arnhem, is een snelgroeiende gemeente. Een oorzaak hiervan is dat de gemeente Huissen ten dele als overlooffunctie van de stad Arnhem zal gaan fungeren. In het bouwproject „De Zilverkamp", wordt hard gewerkt aan de bouw van 2500 woningen, waarvan inmiddels een groot aantal gereed gekomen is. Het gaat om eengezinswoningen, waarvan 30% in de woningwetsector; de rest is premie-koop en vrije sector.

als om W gaa

de Woonkrant

De Woonkrant elke zaterdag
Pagina na pagina voor
Maar De Telegraaf is m
Woonkrant. En beslist
Vul daarom de bon in.

Naam: _____

Adres: _____

Plaats: _____

giro- of bankrekening _____

abonneert zich en ontvangt de
En wenst daarna

- een jaarabonnement
- een kwartaalabonnement
- een abonnement met automatische betaling per

*Bekijkt aankruisen wel wordt

Handtekening: _____

Makkt u nog geen geld over m acceptieprokser.
Deze bon in open envelop lazen
aan: De Telegraaf, Abonnement
Antwoordnummer 3409, 1300

Artischouw!

De 24ste Artischouwen- en
Dierententoonstelling van Europa staat
in Landyild. Het is het
grootste en meest bekende
Dierententoonstelling van Europa.
Met de beste dieren van alle landen
in de wereld. Het is het
grootste en meest bekende
Dierententoonstelling van Europa.
Met de beste dieren van alle landen
in de wereld.

ARTISCHOUW!

De 24ste Artischouwen- en
Dierententoonstelling van Europa staat
in Landyild. Het is het
grootste en meest bekende
Dierententoonstelling van Europa.
Met de beste dieren van alle landen
in de wereld.

Inhoudsopgave

Onze wijk	5
1. Onze uitdagingen	8
Uitdaging 1. Zilverkamp vergrijst en ontgroent	
Uitdaging 2. Positie op de woningmarkt verandert	
Uitdaging 3. Aandacht voor zelfredzaamheid	
Uitdaging 4. Openbare ruimte hoogwaardig maar gedateerd	
2. Samen aan de slag!	18
Actielijn A. Goed voor elkaar	
Actielijn B. Park Zilverkamp	
Actielijn C. Hart van de wijk	
Actielijn D. Kwaliteitsverbetering openbare ruimte	
Actielijn E. Toekomstwaarde woningen	
3. Onze aanpak	32
Aan de slag met onze wijk	
Rollen en verantwoordelijkheden	
Communicatie	
Tot slot	37
Bijlagen	38

Inleiding

Onze wijk

Onze wijk de Zilverkamp is gebouwd in de jaren '70 en bestaat over een aantal jaar alweer vijftig jaar. Veel van de bewoners zijn in de wijk komen wonen vanwege de levendige en tegelijkertijd ook rustige hofjes en woonerven en het groene karakter van de wijk. Onze fijne woonbuurten liggen anno 2017 nog steeds rustig als bloemkoolroosjes aan de Nielant, de (ontsluitings)weg door onze wijk. Het is na al die jaren nog steeds een prettige wijk waar een groot deel van de bewoners al vele tientallen jaren met veel plezier woont.

Toch is er de laatste jaren ook wat veranderd. Onze woningen en woonomgeving zijn door de tijd wat sleets geraakt. De kwaliteit van de woningen en woonbuurten sluit niet altijd meer even goed aan op de woningvraag. Een aantal straten en buurtjes zien er verouderd en stenig uit. De aantrekkelijkheid en leefbaarheid staat hier onder druk. Mede daardoor prijkt onze wijk niet altijd meer bovenaan de lijstjes van woningzoekenden. En dat vinden we als wijkbewoners en professionals jammer.

Daarom vinden we het tijd voor een kwaliteitsimpuls voor de Zilverkamp. Wij, wijkbewoners en betaalde en onbetaalde professionals, willen de neerwaartse spiraal ombuigen naar nieuwe perspectieven. We willen daarom de komende jaren samen investeren in onze wijk, zodat deze aantrekkelijk blijft voor jong en oud. We willen samen een plus zetten op de verschillende lopende initiatieven van bijvoorbeeld de actieve wijkvereniging en wijkplatforms Zilverkamp Holthuysen en Zilverkamp Zuid en hebben bovendien de ambitie om gezamenlijk projecten en samenwerkingen op te starten.

We zien genoeg perspectief. De Zilverkamp heeft ruime en betaalbare woningen, uitstekende voorzieningen, een snelbusverbinding naar het centrum van Arnhem en Nijmegen voor de deur en ligt op loopafstand van het centrum van Huissen. We zien dan ook volop kansen om onze groene wijk een aantrekkelijke en toekomstbestendige wijk te laten zijn voor jong en oud.

Samen met professionals van de gemeente Lingewaard, Waardwonen, SWL en andere partijen hebben we dit wijkontwikkelingsplan opgesteld. In dit plan hebben we onze visie en ambitie weergegeven en uitgewerkt in een vijftal actielijnen en maar liefst 44 projecten. De komende jaren willen we met alle partijen actief aan de slag om deze te realiseren. We gaan als bewoners en professionals op een nieuwe manier samenwerken om te komen tot concrete resultaten. We pakken de komende twee jaar samen enkele projecten op. Met korte lijntjes en een resultaatgerichte aanpak.

We roepen nog meer mensen op met ons samen te werken en uitvoering te geven aan ons wijkontwikkelingsplan. En om samen te investeren, zodat de Zilverkamp in 2023, vijftig jaar nadat de eerste paal in de grond werd geslagen, bruist en er weer aangenaam bij ligt.

Wijkbewoners, betaalde en onbetaalde professionals

Basiskaart Zilverkamp

- Hoofdontsluitingswegen
- Wijkontsluitingswegen
- Fietspad
- Parkeren
- Bebouwing
- Bezit Waardwonen
- Voorzieningen
- Water
- Groen
- Particulier groen

Voorzieningen

1. Winkelcentrum De Brink
2. Sporthal
3. SCC De Kuul
4. IKC Het Drieliuk
5. IKC 't Holthuis
6. Tankstation

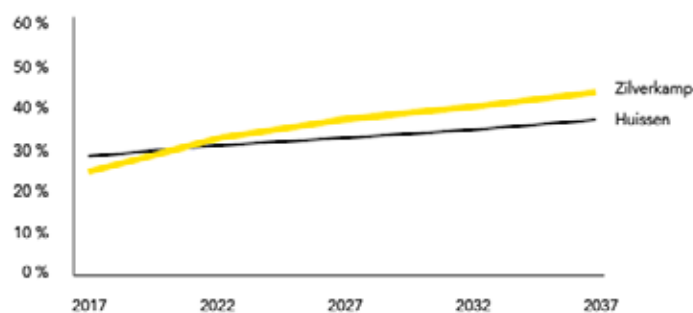

Onze uitdagingen

Samen inspelen op kansen, bedreigingen, krachten en zwakten van de wijk de Zilverkamp, dat begint met een goede analyse van de wijk. Daarom hebben we onszelf, bewoners en professionals, de afgelopen maanden de volgende twee vragen gesteld: hoe staat de wijk er eigenlijk voor? En welke opgaven en kansen liggen er om samen mee aan de slag te gaan? Via verschillende gesprekken, waaronder een wijkschouw in maart 2017, en door middel van verschillende bewonersbijeenkomsten op 17 mei, 11 oktober en 7 november hebben we onze beleving van de wijk als bewoners en professionals met elkaar gedeeld en vertaald in een aantal uitdagingen. In dit hoofdstuk presenteren we bondig de resultaten van onze bevindingen. We onderscheiden vier uitdagingen voor de wijk de Zilverkamp.

Uitdaging 1: Zilverkamp vergrijsst en ontgroent

Net als in vele gemeenten en wijken in Nederland hebben we in de Zilverkamp te maken met een vergrijzing van de bevolking. Het aantal senioren neemt de komende jaren fors toe. Op dit moment is een kwart van de bewoners zestig jaar of ouder en dat neemt toe. De komende twintig jaar zullen er in vergelijking met nu zelfs vijf keer zoveel tachtigplussers in de Zilverkamp woonachtig zijn en de prognoses vertellen dat over twintig jaar zo'n dertig procent van de tachtigplussers van Huissen in de Zilverkamp woont.

Aandeel 60+ ers in de wijk.
Bron: Wijkscans Gemeente
Lingewaard, 2017

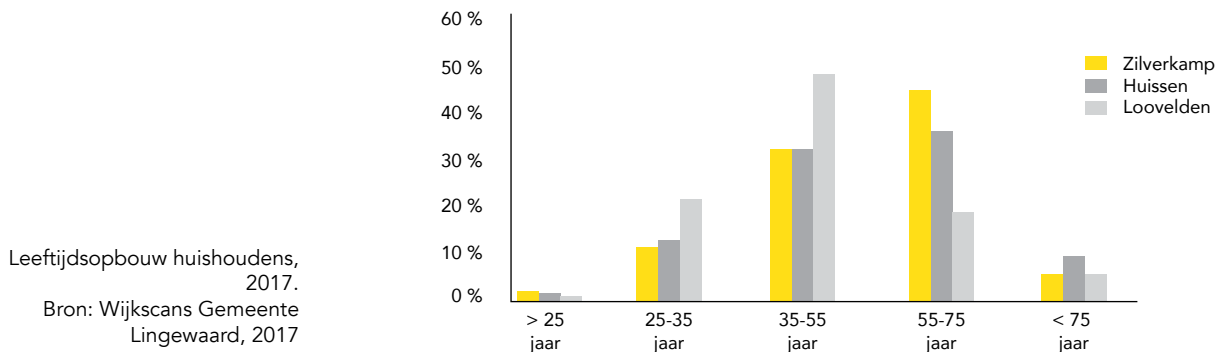
Dat stelt de wijk voor een uitdaging, want de zorgvraag en de eisen aan de woonomgeving zullen daardoor gaan veranderen. De woonomgeving moet zo ingericht zijn dat men aangenaam oud kan worden. De openbare ruimte zal op veel plekken rollatorvriendelijk moeten zijn en de verbindingen met winkels en maatschappelijke voorzieningen vanuit alle delen van de wijk van een hoog niveau. Daarnaast zal de vraag naar zorgvoorzieningen, zorgprofessionals en vrijwilligers in de wijk de komende jaren toenemen. Ook zijn de woningen zelf, die ruim veertig jaar oud zijn, niet altijd geschikt voor ouderen of worden delen van de woning niet of weinig gebruikt. Tot slot speelt het probleem van eenzaamheid bij ouderen.

Tegelijkertijd neemt het aantal jongeren en gezinnen in de wijk langzaam af. Op dit moment is ruim veertig procent (ruim 2.500 inwoners) van de wijkbewoners jonger dan veertig jaar. De komende twintig jaar zal dit aantal volgens prognoses halveren. Jongeren trekken naar de stad om te gaan studeren en gezinnen vestigen steeds

vaker in andere delen van de gemeenten, zoals de nabijgelegen nieuwbouwwijk Loovelden.

De combinatie van vergrijzing en ontgroening zorgt ervoor dat het aantal inwoners op termijn zal afnemen. Dit zal naar verwachting sneller gaan dan in de andere wijken van Huissen. Dit vinden we als wijk een ontwikkeling die aandacht verdient, vanwege ondermeer de leefbaarheid van de wijk en het draagvlak voor winkels en maatschappelijke voorzieningen.

We vinden het als wijk belangrijk dat senioren kunnen blijven wonen in de wijk, en dat de wijk ook aantrekkelijk blijft voor gezinnen en jongeren. De kwaliteit van de woningen en de woonomgeving moet daarom aansluiten op de behoefte van deze groepen, er moet

voldoende doorstroming blijven in de woningvoorraad, ruime eengezinswoningen moeten beschikbaar blijven voor gezinnen, en kleinere huishoudens (senioren) moeten voldoende mogelijkheden hebben om in de wijk naar een passende woning te verhuizen.

Uitdaging 2: Positie op de woningmarkt verandert

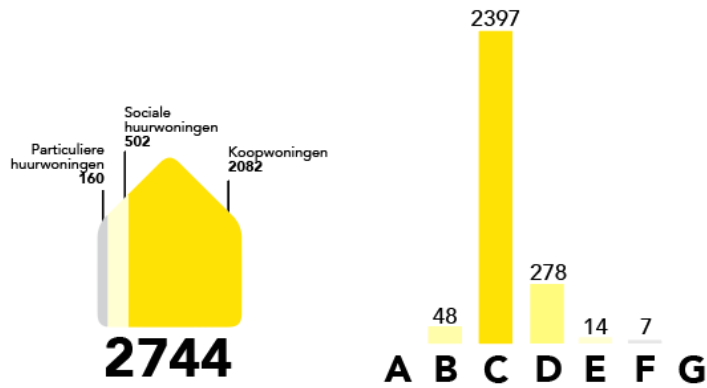
We wonen met veel plezier in de Zilverkamp. is van oudsher een wijk waarin het aangenaam en rustig wonen is voor iedereen. De dagelijkse voorzieningen zijn binnen handbereik en de wijk ligt prachtig groen. De diversiteit aan architectuur is groot en dat geeft elk deel van de wijk een eigen karakter. We zijn dan ook trots op onze wijk: een uniek woonmilieu binnen de gemeente en de regio.

Onze woningen raken echter technisch verouderd. De kwaliteit van de woningen sluit steeds minder goed aan op de behoefte van huishoudens. De energetische kwaliteit van de woningen is redelijk (het grootste deel van de wijk heeft label C of D), maar de meeste bewoners willen graag een beter geïsoleerde woning en een lagere energierekening. De openbare ruimte en woonerven raken wat sleets. De gemiddelde woningprijs ligt in de Zilverkamp (€179.000,-) lager dan in de rest van Huissen (€210.000,-) én Lingewaard (€221.000,-), ondanks de relatief grote woningen en groene leefomgeving. Dat kan duiden op een afnemende waardering.

We kunnen constateren dat de Zilverkamp met name bij woningzoekenden die keus en budget hebben steeds minder vaak in beeld komt. De middenklasse, waarvoor grote delen van de wijk ooit zijn opgezet, vindt steeds minder vaak de weg naar onze wijk. Dat zien we graag anders. Ook omdat dit op termijn kan leiden tot een eenzijdige bevolkingsopbouw en een aanzuigende werking van de wijk op de laagste inkomensgroepen. We willen de wijk in balans houden en ook aantrekkelijk blijven voor de midden- en hogere inkomens.

Dat betekent dat er een uitdaging ligt voor alle circa 2.000 woningbezitters (de wijk bestaat uit 2.028 koopwoningen), de bijna 500 woningen van woningcorporatie Waardwonen en de ruim 100 woningen van andere eigenaren. Die uitdaging oppakken met zo'n 2.100 woningeigenaren vraagt om slimme strategieën, maatwerk en een gedifferentieerde aanpak. Bij elke keuze in de wijk zijn immers veel verschillende eigenaren betrokken en het vinden van een breed draagvlak voor plannen is een uitdaging. We denken dat een deel van de oplossing zit in het collectief en blok- en buurtgewijs samen oppakken

Links: Type woningen
Zilverkamp.
Bron: Wijkscans Gemeente
Lingewaard, 2017
Rechts: Energielabels naar
aantal woningen.
Bron: Energielabelatlas, 2017

van woningverbetering. Woningcorporatie Waardwonen wil de komende jaren ook investeren in haar woningen.

Tot slot zien we een uitdaging in de relatief eenzijdige woningvoorraad van de wijk. Het overgrote deel bestaat uit gezinswoningen (ruim 1.900 woningen, bijna 93%) en daarvan bestaat het grootste deel weer uit rijtjeswoningen (78% van totaal woningen) die geschikt zijn voor gezinnen met kinderen. In onze wijk staan slechts een kleine 200 appartementen, voornamelijk sociale huurwoningen. Met het oog op het toenemend aantal kleine huishoudens en senioren en de beperkte ruimte om te bouwen, stellen we ons de vraag of we een deel van de woningvoorraad kunnen transformeren tot geschikte woningen voor kleine huishoudens.

Uitdaging 3: Aandacht voor zelfredzaamheid

In de Zilverkamp wonen vooral middelbaar en hoogopgeleiden en heeft bijna zeventig procent van de huishoudens een modaal tot twee keer modaal inkomen. In de Zilverkamp wonen relatief veel huishoudens, met name eigenaar-bewoners, die door de jaren heen reserves hebben kunnen opbouwen, wat resulteert in een gemiddeld goede draagkracht.

Toch zien we in onze wijk het aantal huishoudens met een laag inkomen of een grote afstand tot de arbeidsmarkt toenemen. Het aantal kansarme werklozen in de wijk is ongeveer twee keer zo groot ten opzichte van Huissen én Lingewaard. Het vermoeden bestaat bovendien dat een deel van de grote groep zelfstandigen zonder personeel (ZZP-ers) moet rondkomen van een relatief laag inkomen. In een aantal van onze gesprekken hebben wijkbewoners de zorg uitgesproken dat er in de wijk steeds vaker sprake is van verborgen armoede, met name in het zuidwesten van de wijk. Maatschappelijke organisaties bevestigen dit, maar merken daarbij op dat het nog steeds om relatief overzichtelijke aantallen gaat.

We zijn blij dat, los van enkele incidenten, er nog steeds geen sprake is van grote sociale problemen in onze wijk. We willen dat zo houden en vinden het belangrijk om oog te hebben voor huishoudens die relatief kwetsbaar zijn, en dat mensen toegang hebben tot het sociaal kapitaal in de wijk: mensen en organisaties die huishoudens met kennis en middelen kunnen ondersteunen. We willen de zelfredzaamheid in en betrokkenheid met de wijk zoveel mogelijk bevorderen.

Uitdaging 4: Openbare ruimte: hoogwaardig maar gedateerd

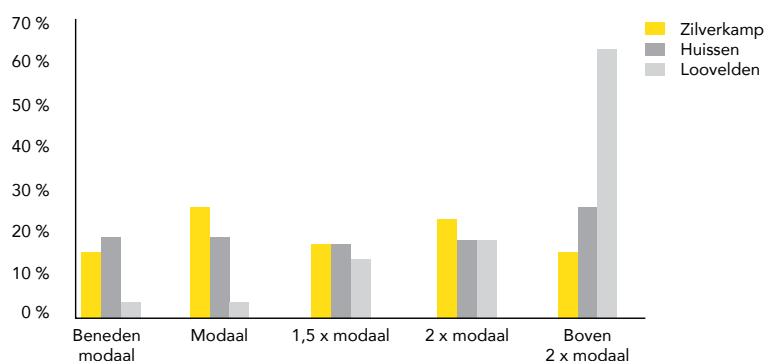
Velen van ons wonen graag in de Zilverkamp vanwege de groene en ruime leefomgeving in combinatie met de rustige en gezellige woonerven. In feite wonen we in een groot park met veel water en groen. De ambitie bij de bouw was om een levendige wijk te realiseren, met nadruk op kleinschaligheid, waar gezinnen met kinderen een prettige leefomgeving konden ervaren. Het groene karakter typeert de Zilverkamp. Daar zorgt het groene park als doorsnijdende buffer voor, maar ook de vele 'lanen' met loofbomen geven de wijk een eigen, groen karakter. Dat vinden we erg waardevol.

De openbare ruimte van onze wijk heeft veel kwaliteit maar is tegelijkertijd ook gedateerd. Als gevolg van het toegenomen autobezit - sinds de realisatie van de Zilverkamp is het aantal auto's in Nederland ongeveer verdrievoudigd - is er relatief veel blik aanwezig op de woonerven. Hoewel uit onderzoek blijkt dat er in vrijwel de gehele wijk op buurtniveau sprake is van voldoende parkeergelegenheid, ervaren bewoners de aanwezige auto's toch als een belangrijke bron van overlast, zo bleek ook op bewonersavonden.

De fysieke inrichting is schraal en aan slijtage onderhevig door achterstallig onderhoud en afgenomen gebruikswaarde. Steeds vaker kiezen wijkbewoners ervoor om een schutting (harde erfafscheiding) te plaatsen rondom de achtertuin waardoor zijzelf en soms ook de buren niet meer kunnen genieten van de grote groenblauwe zone daarachter. De uitstraling van een aantal woonerven is verarmd door de grote hoeveelheid harde erfafscheidingen. Veel wijkbewoners is dit een doorn in het oog.

De wijk de Zilverkamp is aanvankelijk vooral gebouwd voor gezinnen met jongere kinderen. Op diverse plekken zijn speeltuinen aangelegd, maar deze speeltuinen worden niet altijd even goed en intensief gebruikt. We willen graag de gebruikswaarde van de speeltuinen vergroten en de weinig gebruikte speeltuinen aanpakken. Zoals eerder beschreven vinden we het ook belangrijk dat de sterk vergrijzende bevolking zich straks probleemloos kan verplaatsen in de wijk. Een kwaliteitsslag is nodig om de openbare ruimte toegankelijk en veilig te maken voor mensen die wat slechter ter been zijn. We willen een woonomgeving die aantrekkelijk is om vitaal oud te kunnen worden.

Inkomen naar huishoudens,
2017.
Bron: Wijkscans Gemeente
Lingewaard, 2017

Tot slot hebben diverse bewoners aangegeven dat de representativiteit van de wijk aan de hoofdontsluitingswegen (Nielant, Loostraat, Ingenieur Molsweg) te wensen overlaat. Mensen ervaren een rit over bijvoorbeeld de Nielant als rommelig. Langs deze wegen is relatief veel sprake van zwerfvuil, terwijl ze ook functioneren als het visitekaartje van de wijk. Het groen in de wijk vraagt om beheer en onderhoud. Doordat veel bomen volgroeid beginnen te raken, neemt deze beheeropgave met de jaren toe. Zo drukken de wortels van de loofbomen de bestrating omhoog, wat leidt tot onregelmatigheden op de doorgangswegen en woonerven van de wijk. Op diverse bewonersavonden hebben wijkbewoners de inrichting van de fysieke leefomgeving als belangrijkste zorgpunt voor de korte termijn geagendeerd. Zowel de inrichting en het beheer van het groen in de wijk als de kwaliteit van de woonerven verdient aandacht. Ook de gemeente Lingewaard onderkent het probleem en investeerde de afgelopen jaren en komende jaren in de revitalisering van een deel van de wijk. Maar meer is nodig.

Kansen- en knelpuntenkaart

Kansenkaart

Tijdens de verschillende analyse-sessies in de wijk hebben bewoners en professionals hun bevindingen ingetekend op de kaart. Observaties, resultaten van gesprekken en het alledaagse gebruik zijn in kaart gebracht. Op die manier ontstaat er een beeld van de fysieke gebouwde wijk en de geleefde wijk en worden beschouwingen vanaf de straat en vanuit de helikopter met elkaar verweven. Er zijn door bewoners en professionals tal van sterke punten en zwakke schakels, nieuwe en (on)gewenste vormen van gebruik geïnventariseerd. Deze kaart geeft een samenvatting van de resultaten weer.

Wijk geschikt voor
duurzaming

GROENE
VERBINDING
DOOR
WIJK

VERBouw
SCHOLENcomplex
BEHOUD SCHOLEN + KINDEROPvang

ACTIEVE
VOLLEYBALVERENIGING
SETASH

ZICHT OP
SCHUTTINGEN

ZWERFVuilACTIES
MET succes

vereenzaming

VERVANGING
VERLICHTING
GEREALISEERD

veel speel-
voorzieningen

MAANDELIJKE
KOFFIEOCHTEND
IN DE KUIL

BOMENPLAN
IN UITVOERING

Fijne plek om
HOUD UITTE
GATEN

SMALLE Fiets-
en voetpaden

komt
vrij

POTENTIE voor
LOKALE WIJK-
Economie, ZZP'ers

GE +
route
PARK

Onontdekte
WandelPAADjes

VLAKbij
HuisSEN
CENTRUM

Gemeente Lingewaard

Leefbaarheidsalliantie

Lingewaard Energie

Ondernemer

Waardwonen

Provincie

Wijkbewoner

Wijkbewoner

SWL

Wijkplatform

Wijkagent

Expert

Wijkbewoner

Gemeente Lingewaard

Het totstandkomingsproces

30 januari 2016
Handtekeningenactie
wijkplatforms
Zilverkamp Zuid en
Zilverkamp Holthuysen
in winkelcentrum De
Brink. De wijk wil actie.

25 februari 2016
Aanbieden
verzamelde
handtekeningen aan
de raad

10 mei 2016 Eerste
gesprek over
leefbaarheid met
sleutelfiguren in de
wijk

21 februari 2017
Vervolgbijsamenkomst
meedenkers Zilverkamp

24 oktober 2016
Eerste
wijkconferentie over
leefbaarheid
Zilverkamp

14-15 maart 2017
Wijkschouw Zilverkamp
Holthuysen en Zilverkamp
Zuid

17 mei 2017
Bewonersavond
aanpak clusters 1 en 2

7 september 2017
Ambtelijke sessie
gemeente
Lingewaard

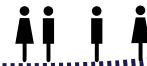
2 november 2017
Tweede
koffieochtend in
De Kuul

11 oktober 2017
Denktank Zilverkamp

5 oktober 2017
Opening
wijkontmoetingsplek en
eerste koffieochtend in
De Kuul

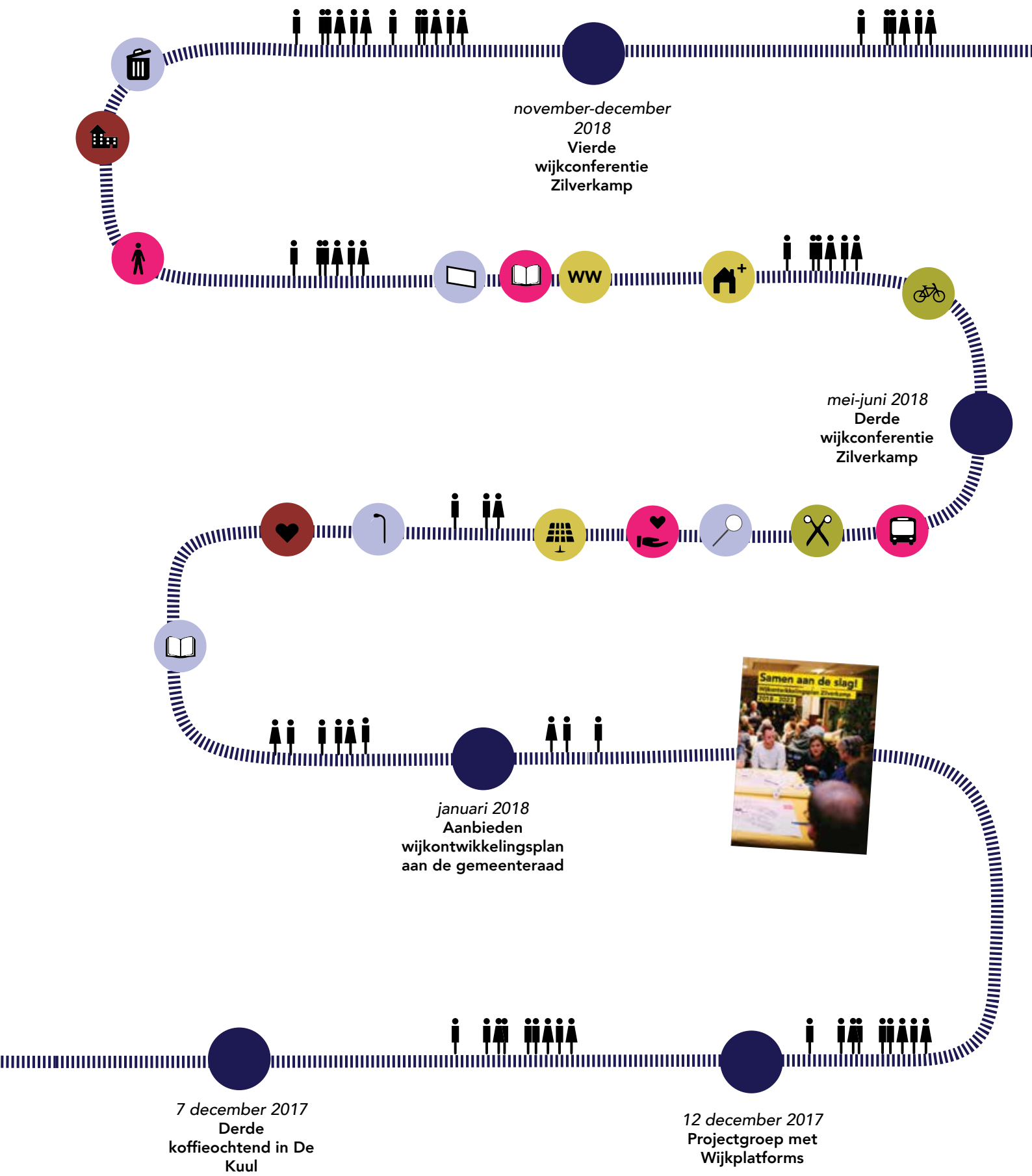

7 november 2017
Wijktafels Zilverkamp

29 november 2017
Tweede
wijkconferentie
Zilverkamp

Samen aan de slag!

De eerder genoemde ontwikkelingen dagen ons uit om werk te maken van de kwaliteitsslag die we gezamenlijk willen. Ons ideaal is dat de Zilverkamp in 2023, vijftig jaar nadat de eerste bewoners neerstreken in de wijk, bruist en er weer fris en fruitig bij ligt. Een wijk waarin we het goed voor elkaar hebben en goed voor elkaar zijn, waarin jong en oud dagelijks volop genieten van een hoogwaardig en gebruiksvriendelijk park, waar ons centrum van de wijk echt een kloppend hart en ontmoetingsplek is geworden, de openbare ruimte in alle delen van de wijk bij de tijd zijn gebracht en de woningen aantrekkelijk zijn voor verschillende doelgroepen en relatief lage woonlasten kennen. De gezamenlijke aanpak van wijk en organisaties hebben we uitgewerkt langs vijf actielijnen:

A. Goed voor elkaar

Samen werken aan noaberschap en ontmoeting

Het is belangrijk om de wijk aantrekkelijk, vriendelijk en gastvrij te houden voor jongeren, senioren, gezinnen, lokale zelfstandig ondernemers en kwetsbare huishoudens. De wijk moet een gemeenschap zijn waar iedereen er mag zijn, zich thuis voelt en bovendien de ruimte heeft om activiteiten te ondernemen. (Toevallige) ontmoetingen tussen mensen zijn daarvoor belangrijk, net als aandacht voor mensen die alleen en/of wat minder zelfredzaam zijn.

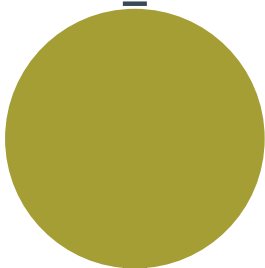
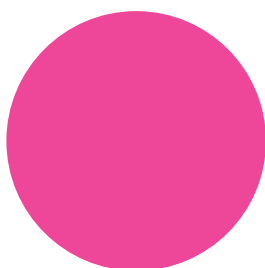
Lees verder op pagina 20.

B. Park Zilverkamp

Opfleuren, gebruiken en verblijven in het groen

We wonen in de Zilverkamp heerlijk in het groen met misschien wel het mooiste park van Lingewaard. We willen deze kwaliteit en het potentieel beter benutten. De belevingswaarde, gebruikswaarde én ontmoetingsfunctie van ons park kan verder worden versterkt met een gezamenlijke inzet van bewoners, ondernemers, gemeente en maatschappelijke organisaties.

Lees verder op pagina 22.

C. Hart van de wijk

Bruisend centrum voor jong en oud

In de Zilverkamp beschikken we over een uitstekend voorzieningshart aan de Brink. We vinden het belangrijk dat de functies die hier zitten behouden blijven. Wel zien we kansen om er nog meer een bruisende plek voor de wijk van te maken. Een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, kunnen verblijven en onderdak kunnen vinden voor initiatieven. Waar kinderen onbezorgd en veilig kunnen spelen, en waar op termijn wellicht woningen toegevoegd kunnen worden voor kleine huishoudens en senioren, dicht bij de voorzieningen.

Lees verder op pagina 24.

D. Kwaliteitsverbetering openbare ruimte

Schone, veilige en aangename openbare ruimte

Onze wijk beschikt over een hoogwaardige openbare ruimte, maar deze is na ruim veertig jaar sleets en verouderd geraakt. Onze woonerven zijn veilig en er staan veel bomen en ander groen in de wijk. Dat willen we behouden versterken en samen beheren. Zo blijft de fysieke leefruimte van onze wijk schoon, aangenaam en toegankelijk voor jong en oud.

Lees verder op pagina 26.

E. Toekomstwaarde woningen

Duurzame en toekomstbestendige woningvoorraad

Huurders, woningcorporatie Waardwonen en particuliere woningeigenaren zijn het er over eens: investeren in de woningen is nodig en zowel in het eigen belang als in het belang van de wijk. De wijk wil daarom echt samenwerken om die kwaliteitsslag te kunnen maken. Speciale aandacht is daarbij voor de energetische kwaliteit van de woningen, waarmee de wijk toekomstbestendig wordt en de woonlasten omlaag kunnen worden gebracht.

Lees verder op pagina 28.

A woman with glasses, wearing a brown quilted jacket and a white patterned scarf, is speaking into a microphone. She is smiling and appears to be at a community meeting or event. In the background, other people are visible, some looking towards her. A white coffee cup is on a table in the foreground.

'Communicatie in de wijk is belangrijk en kan beter. Wij willen graag helpen bij het opzetten van een nieuw communicatieplatform, bijvoorbeeld door weer leven te blazen in De Zilverkampioen of een online prikbord te ontwikkelen.'

- Wijkbewoner

'Wij willen samen met wijkbewoners en organisaties werk maken van een wijk waar iedereen tot zijn recht kan komen. Op ons mag je rekenen.'

- Rita Spikker, Stichting Welzijn Lingewaard

A. Goed voor elkaar

Samen werken aan noaberschap en ontmoeting

Het is belangrijk om de wijk aantrekkelijk, vriendelijk en gastvrij te houden voor jongeren, senioren, gezinnen, lokale zelfstandig ondernemers en kwetsbare huishoudens. De wijk moet een gemeenschap zijn waar iedereen er mag zijn, zich thuis voelt en bovendien de ruimte heeft om activiteiten te ondernemen. (Toevallige) ontmoetingen tussen mensen zijn daarvoor belangrijk, net als aandacht voor mensen die alleen en/of wat minder zelfredzaam zijn.

Ontmoeting faciliteren en stimuleren

We willen samen projecten initiëren en activiteiten ontwikkelen die zorgen voor meer ontmoeting in de wijk. We hechten veel waarde aan begroeting of een praatje op straat. Daarom willen we dat onze straten en parken toegankelijk en veilig zijn voor zowel senioren als gezinnen met kinderen. We willen samen aantrekkelijke speeltuinen, veilige wandelroutes naar het hart van de wijk en voldoende rust- en verblijfsplekken realiseren. Daarnaast organiseren we samen meer activiteiten waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten, maar ook gemeenschappelijke activiteiten waar kinderen, gezinnen, jongeren en ouderen elkaar tegenkomen. Wijkbewoners, wijkplatforms en gemeente ontwikkelen samen een communicatiestrategie voor deze activiteiten.

Aandacht voor eenzaamheid en zelfredzaamheid

Onze wijk wordt in rap tempo ouder en ouderen blijven langer zelfstandig thuis wonen. Daarvoor zijn in sommige gevallen fysieke aanpassingen in de woning nodig. De gemeente wil zich de komende twee jaar extra inzetten om de informatievoorziening hierover verder te verbeteren en zoekt daarin de samenwerking met andere organisaties zoals SWL, Waardwonen en de RijnWaal Zorggroep. We hebben de ambitie om samen een strategie te ontwikkelen voor het langer zelfstandig thuis wonen in onze wijk. Verder neemt op plekken in de wijk de eenzaamheid toe en de vitaliteit af. Sommige wijkgenoten kunnen in mindere mate meedoen in de samenleving. Zij kunnen wel wat hulp en gezelschap gebruiken. De maandelijkse koffieochtend in De Kuul is een eerste succes van de samenwerking tussen de wijkplatforms, Stichting Welzijn Lingewaard, De Kuul en de gemeente Lingewaard. We steken extra energie in het samen zoeken naar meer ideeën.

Wijk voor iedereen

We willen nieuwe bewoners een warm welkom geven, bijvoorbeeld met een cadeautje, een informatiefolder en een gesprek. Ook kan in onze wijk iedereen meedoen. We vinden goed en toegankelijk basisonderwijs en kinderopvang in onze wijk van levensbelang. Wijkbewoners en de beide IKC's gaan elkaar hierbij helpen. Ook zien we het als een gezamenlijke opgave om kwetsbare groepen in de wijk een thuis te geven. Dat gaat niet alleen om het bieden van huisvesting, maar ook om het aanbieden van woonvormen die aansluiten op de behoefte van kwetsbare bewoners zelf en om de woonomgeving. De gemeente, Waardwonen en andere professionele organisaties begeleiden hen hier goed bij en willen tegelijkertijd voorkomen dat de concentratie van bewoners met een psychiatrische achtergrond te groot wordt. Daarnaast is de Zilverkamp een ondernemende wijk en dat willen we graag zo houden. We steunen lokale ondernemers zichtbaar. Ondernemers in de wijk willen we een

Onze ambities

- 1. Impuls wijkactiviteiten
- 2. Verbeteren communicatie in de wijk
- 3. Kindvriendelijke wijk
- 4. Warm welkom nieuwe bewoners
- 5. Maandelijkse koffieochtend senioren
- 6. Wijkontmoetingsplek creëren
- 7. Aanpak langer zelfstandig thuis wonen
- 8. Ruimte voor bewoners-initiatieven
- 9. Verbeteren mobiliteit senioren
- 10. Onderzoek leefbaarheid Zilverkamp Zuidwest
- 11. Boekenkastjes in de wijk
- 12. Inzet buurtbeheerder in de wijk
- 13. Onderzoek woonvormen voor kwetsbare groepen door Waardwonen

**'Met zwerfvuilacties
houden we ons park en
de groenzones schoon.'**

- Wijkplatforms

**'Het groen is prachtig,
maar het beheer mag
wel wat intensiever.
Kunnen gemeente
en bewoners
hier niet beter in
samenwerken?'**

- Wijkbewoner

B. Park Lingewaard

Opfleuren en gebruiken van het groen

We wonen in de Zilverkamp heerlijk in het groen met misschien wel het mooiste park van Lingewaard. We willen deze kwaliteit en het potentieel beter benutten. De belevingswaarde, gebruikswaarde én ontmoetingsfunctie van ons park kan verder worden versterkt met een gezamenlijke inzet van bewoners, ondernemers, gemeente en maatschappelijke organisaties.

Park voor iedereen

Jong en oud, fietser en wandelaar, we willen dat het park meer een plek wordt voor iedereen. We willen meer ruimte maken voor bewegen en verblijven in het park met voldoende rust- en verblijfsplekken. Ook willen we samen het initiatief nemen om functionele kunst een plek te geven in het park. Daarnaast willen we kijken of er meer activiteiten in het park kunnen plaatsvinden.

Toegankelijk en veilig

Om het park toegankelijk te maken voor iedereen is het noodzakelijk om het beheer van de groenstroken en waterpartijen te intensiveren. De verbinding van de groenstroken in onze wijk moet worden verbeterd, ook in de verbinding met onze woningen en het winkelcentrum. Zo willen we de fiets- en voetpaden nieuw leven inblazen, om ons park veilig te maken voor kinderen om er te spelen en voor anderen om er te bewegen en te verblijven. Samen willen we ons park en onze groenzones veilig, schoon en aangenaam houden.

Park Holthuizen

Ten noordwesten van de Zilverkamp ligt groenzone Holthuizen. De groenstrook tegen de achtertuinen van de woningen aan en nabij de Holthuiserdreef is in het bezit van een particuliere eigenaar. Het gebied dreigde de afgelopen jaren te verrommelen. De gemeente heeft besloten om een deel van deze grond terug te kopen om zo samen met de bewoners beter te kunnen sturen op de kwaliteit van het gebied.

Onze ambities

- 14. Meer sport, spel en bewegen
- 15. Betere verbinding groenstroken
- 16. Intensivering beheer
- 17. Toegankelijkheid en veiligheid paden verbeteren
- 18. Meer rust- en ontmoetingsplekken
- 19. Bomenplan
- 20. Vernieuwen brug Park Zanderij
- 21. Functionele kunst tot stand brengen in de wijk

**'Een veilige en rustige
verbinding van de Nielant
naar het Ot en Sienpad.
Dat is al jarenlang onze
wens.'**

- Wijkbewoner

**'Ik wil graag
een Zilverkamp
Ondernemersdag
organiseren in en rondom
De Brink, om te kijken
of we als ondernemers
meer met de wijk kunnen
doen.'**

- Ondernemer

C. Hart van de wijk

Bruisend centrum voor jong en oud

In de Zilverkamp beschikken we over een uitstekend voorzieningshart aan de Brink. We vinden het belangrijk dat de functies die hier zitten behouden blijven. Wel zien we kansen om er nog meer een bruisende plek voor de wijk van te maken. Een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, kunnen verblijven en onderdak kunnen vinden voor initiatieven. Waar kinderen onbezorgd en veilig kunnen spelen, en waar op termijn wellicht woningen toegevoegd kunnen worden voor kleine huishoudens en senioren, dicht bij de voorzieningen.

Hart voor ontmoeting, activiteiten en ondernemerschap

De Brink ervaren we als het centrum van onze wijk. Het is een levendige plek die we verder willen verlevendigen. We zien in 2023 een wijkcentrum voor jong en oud voor ons, waar lokale ondernemers de ruimte krijgen. Wijkbewoners, gemeente en maatschappelijke organisaties hebben een gezamenlijke ambitie om plannen en ontwikkelingen met elkaar te verknopen. Zo zien we ruimte voor bijvoorbeeld een ParticipatiePunt, een jongerenplek, repaircafé's, een speel-o-theek, een sportweek, schoolvoorstellingen, ruimte voor moestuintjes en andere activiteiten. Wijkbewoners, gemeente, SWL, Waardwonen en de beide IKC's bundelen hiervoor hun krachten. Ook willen we onderzoeken of het dak van De Brink zich leent voor collectieve energieopwekking.

Een veilig hart

Om dit te bereiken moet ons centrum veilig en toegankelijk zijn voor scholieren, ouderen, voetgangers en fietsers. Dit vraagt om een herinrichting van de openbare ruimte, waarbij extra aandacht moet worden besteed aan een aantrekkelijke en veilige verbinding van de Nielant naar het Ot en Sienpad. Ook willen we dat het aantrekkelijker wordt om 's avonds naar De Brink te fietsen en lopen. We willen samen werk maken van een verlichtingsplan voor de gehele wijk. Ook willen we ervoor zorgen dat we 's avonds minder vaak alleen over straat hoeven en zoeken we onze wijkgenoten op.

Aantrekkelijk hart

Naast een kwaliteitsimpuls willen we er samen voor zorgen dat de omgeving van het winkelcentrum schoon en aantrekkelijk blijft. Zo denken we samen na over een zwerfvuilactie rondom het winkelcentrum. Ook willen we rondom het winkelcentrum meer rust- en verblijfsplekken realiseren. Bijvoorbeeld door het plaatsen van bankjes. Verder zien we het als een kans de vrijkomende locatie van de Zilverzwaan in te vullen met een functie die het hart versterkt. We willen daarbij onderzoeken of het mogelijk is om appartementen voor kleine huishoudens en senioren toe te voegen, voor huishoudens die graag dicht bij de winkels en ontmoetingsfuncties willen wonen.

Onze ambities

- 22. (Omgeving) winkelcentrum als accommodatie voor buurtactiviteiten
- 23. Zilverkamp Ondernemersdag
- 24. Ruimte voor ondernemerschap
- 25. Verbouw scholencomplex
- 26. Onderzoek woningbouw locatie Zilverzwaan
- 27. Verbeteren verbinding Nielant met Ot en Sienpad

**'De meedenkkraft van
wijkbewoners tijdens
de ontwerp sessies is
geweldig en constructief.'**

**- Willem Bijker, gemeente
Lingewaard**

**'Wij willen graag samen
met wijkgenoten jaarlijks
krokusbollen planten en
beheren bij de entree van
onze wijk.'**

**- Wijkbewoners en
Wijkplatforms**

D. Kwaliteitsverbetering openbare ruimte

Schone, veilige en aangename openbare ruimte

Onze wijk beschikt over een hoogwaardige openbare ruimte, maar deze is na ruim veertig jaar sleets en verouderd geraakt. Onze woonerven zijn veilig en er staan veel bomen en ander groen in de wijk. Dat willen we behouden versterken en samen beheren. Zo blijft de fysieke leefruimte van onze wijk schoon, aangenaam en toegankelijk voor jong en oud.

Kwaliteitsimpuls fysieke leefruimte

Wijkbewoners en gemeente hebben al een voortvarende start gemaakt met verbeteringen in de fysieke leefruimte. Per straat of meerdere straten wordt een ontwerpteam gevormd van bewoners en vakspecialisten. Op dit straatniveau komen zij gezamenlijk tot een ontwerp dat wordt gepresenteerd aan de andere straatbewoners. Deze nieuwe aanpak is begonnen in de Landslag, Hoefslag, Drieslag, Zweepslag, Dissel, Schamel en Lemoen en gaat verder in cluster 3 (o.a. Ot en Sienpad, Wagenweg, Sportdreef en Brink) en cluster 5 (o.a. Vliet, Schouw, Tjalk, Sluis, Bolder, Aak). Op dit moment is er nog niet bepaald welke clusters in de Zilverkamp hierna worden aangepakt, daarvoor zal een objectieve schouw plaatsvinden. Tegelijkertijd is een nieuwe brug aangelegd in Park Zanderij en zijn bij de Dullert nieuwe stenen plantenbakken geplaatst. Zo verbeteren we stapsgewijs de uitstraling van onze woonerven, openbare ruimte en doorgaande routes.

Onze ambities

- 28. Zwerfvuilactie
- 29. Verbeteren uitstraling entrees van de wijk
- 30. Revitalisering woonerven
- 31. Selecteren nieuwe clusters revitalisering
- 32. Verlichtingsplan voor de hele wijk
- 33. Renovatie beplanting Holthuiserdreef/Kolk
- 34. Plan voor schuttingen en erfafscheidingen
- 35. Voorbeeldenboek voor woonerven en erfafscheidingen
- 36. Krokusbollen planten in de wijk
- 37. Onderzoek ontsluiting van de wijk bij calamiteiten
- 38. Extra handhaving (BOA's) in de wijk

Schone en aantrekkelijke wijk

De bovenstaande aanpak leidt tot een digitaal voorbeeldenboek waarin opgedane lessen, voorbeeldprojecten en inspiraties zijn opgenomen. Voor onze wijk willen we tevens een plan maken voor de omgang met schuttingen en erfafscheidingen. Het voorbeeldenboek kan ons hierbij helpen. Daarnaast gaan we door met onze succesvolle zwerfvuilacties en willen we eventueel extra (tijdelijke) prullenbakken plaatsen. Verder biedt de gemeente de ruimte om de groenzones en parken in de wijk zelf te gaan beheren.

Veilige wijk

In onze wijk is het soms wringen in de openbare ruimte. Onze woonerven zijn krap. Daarom willen we laten onderzoeken of onze wijk voldoende toegankelijk is voor brandweer en ambulance en of we voldoende snel kunnen evacueren bij gevaar. Ook de verkeersveiligheid van de doorgaande fietsroute bij de dijk (Ingenieur Molsweg) en de Nielant is een belangrijk aandachtspunt. Daarnaast willen we samen investeren in het handhaven van de regels en de goede orde. We spreken onze wijkgenoten aan op goed en minder goed gedrag en de gemeente verzorgt de formele handhaving. We willen bekijken of extra inzet van de BOA's in de wijk mogelijk is. Zo willen we wat doen aan de scooters die op onze voetpaden rijden. Ook willen we samen werk maken van een verlichtingsplan in de wijk, zodat het ook veilig voelt om 's avonds door de wijk te wandelen en te fietsen.

'Een hogere energetische kwaliteit betekent een lagere energierekening en woonlasten. Daarom streven we ernaar om in 2025 al onze huurwoningen gemiddeld op energielabel A te hebben.'

**- Hanke Gielen, directeur
Waardwonen**

'Het zou fijn zijn als er meer kleine seniorenwoningen in de wijk gerealiseerd kunnen worden.'

- Wijkbewoner

E. Toekomstwaarde woningen

Duurzame en toekomstbestendige woningvoorraad

Huurders, woningcorporatie Waardwonen en particuliere woningeigenaren zijn het er over eens: investeren in de woningen is nodig en zowel in het eigen belang als in het belang van de wijk. De wijk wil daarom echt samenwerken om die kwaliteitsslag te kunnen maken. Speciale aandacht is daarbij voor de energetische kwaliteit van de woningen, waarmee de wijk toekomstbestendig wordt en de woonlasten omlaag kunnen worden gebracht.

Kwaliteitsimpuls woningen

Het merendeel van de woningen in onze wijk is inmiddels ruim veertig jaar oud. Samen willen we de toekomstwaarde van onze woningen garanderen. Dit geldt zowel voor onze koopwoningen als de sociale huurwoningen die eigendom zijn van Waardwonen. Wijkbewoners, gemeente en Waardwonen willen samen de mogelijkheden onderzoeken voor een collectieve aanpak van de woningvoorraad. Door individueel wijkonderhoud op te schalen tot straat of zelfs buurtniveau kunnen we mogelijk aantrekkelijke kortingen bedingen en onze wijk in relatief korte tijd voorzien van een kwaliteitsimpuls. Voor deze kwaliteitsimpuls willen we zoveel mogelijk een beroep doen op lokale ondernemers.

Verlagen van de woonlasten

De kwaliteitsimpuls van onze wijk willen we combineren met een verduurzaming van onze woningen. Tegelijkertijd kunnen we daarmee onze woonlasten verlagen, zodat onze wijk betaalbaar blijft voor iedereen. Er is een Energieloket in Huissen waar we ons kunnen laten adviseren over verduurzaming en bijbehorende financieringsmogelijkheden. Waardwonen is al begonnen met het verduurzamen van haar woningbezit in de Zilverkamp: in 2025 zijn al hun woningen voorzien van energielabel A. Verder willen wijkbewoners, gemeente, Leefbaarheidsalliantie, Waardwonen, beide IKC's en Energiecoöperatie Lingewaard samen uitvinden in hoeverre het haalbaar is om een collectieve energievoorziening in onze wijk te realiseren. Zo gaan we onderzoeken of de realisatie van een warmtenet of collectieve energieopwekking via zonnepanelen op onze scholen of De Brink mogelijk is. Ook willen we in een later stadium bekijken of het mogelijk is om aan te sluiten op de energie/warmtesystemen van onze buurgemeente Arnhem. De provincie Gelderland en de Rijksoverheid zoeken ook mogelijkheden om het warmtenet verder uit te breiden.

Levensloopbestendige woningen

Senioren die in de wijk willen blijven wonen, willen we ondersteunen bij het levensloopbestendig maken van hun woning. Daarnaast willen we onderzoeken of het toevoegen van woningen voor senioren (huur en koop) tot de mogelijkheden behoort, bij voorkeur in collectief particulier opdrachtgeverschap. Hierdoor kunnen senioren aangenaam en vitaal oud worden en kan woonruimte ontstaan voor gezinnen in de rest van onze wijk.

Onze ambities

- 39. Collectieve aanpak woningverbetering
- 40. Collectieve energievoorziening (zon en warmte)
- 41. Onderzoeken toevoegen (sociale huur) woningen voor senioren
- 42. Kwaliteitsimpuls sociale huurwoningen
- 43. Informatie en ondersteuning energiebesparing
- 44. Verduurzaming sociale huurwoningen

Samen aan de slag!

Wijkontwikkelingsplan Zilverkamp 2018-2019

A. Groen voor elkaar

- **1. Landschapsovername**
- **2. Verduurzaming van de bebouwing**
- **3. Landschapsovername**
- **4. Verduurzaming van de bebouwing**
- **5. Openbare ruimte**
- **6. Landschapsovername**
- **7. Landschapsovername**
- **8. Landschapsovername**
- **9. Verduurzaming van de bebouwing**
- **10. Verduurzaming van de bebouwing**
- **11. Verduurzaming van de bebouwing**
- **12. Verduurzaming van de bebouwing**
- **13. Verduurzaming van de bebouwing**

B. Park Zilverkamp

- **14. Landschapsovername**
- **15. Landschapsovername**
- **16. Landschapsovername**
- **17. Landschapsovername**
- **18. Landschapsovername**
- **19. Landschapsovername**
- **20. Landschapsovername**
- **21. Landschapsovername**

C. Niet van de wijk

- **22. Landschapsovername**
- **23. Landschapsovername**
- **24. Landschapsovername**
- **25. Landschapsovername**
- **26. Landschapsovername**
- **27. Landschapsovername**

D. Mobiliteitsverbetering openbare ruimte

- **28. Landschapsovername**
- **29. Landschapsovername**
- **30. Landschapsovername**
- **31. Landschapsovername**
- **32. Landschapsovername**
- **33. Landschapsovername**
- **34. Landschapsovername**
- **35. Landschapsovername**
- **36. Landschapsovername**
- **37. Landschapsovername**
- **38. Landschapsovername**

E. Toekomstige ontwikkelingen

- **39. Landschapsovername**
- **40. Landschapsovername**
- **41. Landschapsovername**
- **42. Landschapsovername**
- **43. Landschapsovername**
- **44. Landschapsovername**

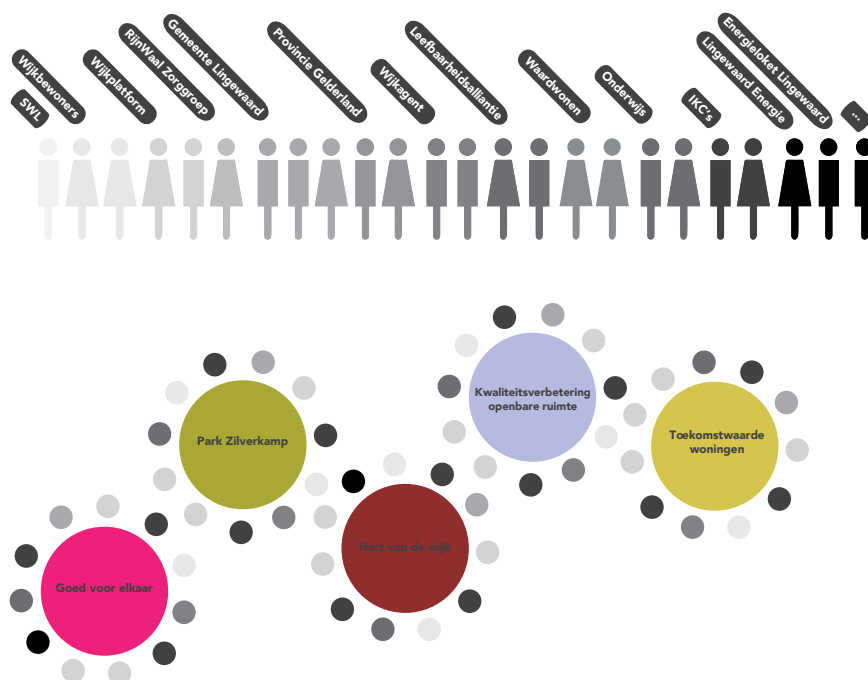

Onze aanpak

Een leefbaar en vitaal Zilverkamp, nu en in 2023. Dat is de ambitie en het gedeelde belang van alle huurders, woningeigenaren, de gemeente Lingewaard en maatschappelijke organisaties zoals woningcorporatie Waardwonen en Stichting Welzijn Lingewaard. Met dit wijkontwikkelingsplan hebben we niet alleen onze gemeenschappelijke visie opgesteld, maar hebben we ook de basis gelegd onder een gemeenschappelijke strategie en een nieuwe, uitvoeringsgerichte samenwerking. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we het samen gaan aanpakken.

We hebben het proces richting dit wijkontwikkelingsplan de afgelopen maanden aangegrepen om als bewoners en (betaalde en onbetaalde) professionals samen een nieuw fundament onder de wijkaanpak te leggen. We vinden het van belang dat deze wijkaanpak praktisch en uitvoeringsgericht is en er tegelijkertijd voor zorgt dat er voldoende ruimte is voor afstemming en uitwisseling van ideeën en initiatieven. Zo leidt de aanpak ook tot een goede communicatie in de wijk en binnen en tussen organisaties. De kern van onze aanpak is dat we als bewoners en professionals samen gaan werken met behulp van zogenaamde wijktafels, wijkconferenties en een breed netwerk van bewoners en professionals.

Wijktafels

Bewoners en professionals gaan de komende jaren letterlijk met elkaar om tafel om via de vijf benoemde actielijnen uitvoering te geven aan de 44 ambities die we hebben gedefinieerd. Uiteraard is er altijd ruimte voor nieuwe ideeën en initiatieven. We creëren wijktafels waaraan huurders, woningeigenaren, ondernemers, gemeente, Waardwonen, SWL en andere partijen en deskundigen plaatsnemen om projecten te bedenken, uit te werken en te realiseren. We zijn ervan overtuigd dat onze gezamenlijke inzet van kennis en middelen rond deze projecten de Zilverkamp nog mooier maken. Met de wijktafels willen we voorkomen dat iedereen na het vaststellen van dit plan - weliswaar met goede bedoelingen - alleen verder gaat. Daarmee missen we de kans om krachten te bundelen en om van $1 + 1 = 3$ te maken.

Vijf spelregels

De wijktafels hebben als doel om praktische uitvoering te geven aan de gestelde doelen en samen geformuleerde projecten. Om dit te bereiken hebben we afspraken gemaakt over het doel en de waarden van de wijktafels. Dit heeft geresulteerd in vijf spelregels:

1. Het resultaat staat altijd centraal

We overleggen om te komen tot de uitvoering van onze projecten. Om dit te bereiken zorgen we samen voor een constructieve en oplossingsgerichte sfeer. Kritiek leveren mag, maar gaat altijd vergezeld van een alternatief voorstel. Alle bijeenkomsten beginnen en sluiten af met het gezamenlijk doornemen van een afspraken- en actielijst, waarbij ook actiehouders zijn aangewezen.

2. We houden het behapbaar

Projecten of acties met (te) weinig draagvlak of uitvoeringskracht halen we van de agenda. Er is altijd ruimte voor nieuwe initiatieven mits er draagvlak voor is en een actiehouder aangewezen kan worden.

3. We hebben respect voor elkaars opvatting en positie

Bewoners en professionals waarderen elkaars inzet en respecteren daarbij elkaar opvatting en positie. Feiten gaan daarbij altijd voor meningen. Hoewel we ruimte willen bieden aan de verschillende perspectieven en gevoelens, hechten we als partijen veel belang aan objectiviteit en onderbouwing. De kennis van deskundigen wordt gerespecteerd en kan uiteindelijk doorslaggevend zijn. Van deskundigen wordt verwacht dat zij bereid zijn ook naar oplossingen te zoeken die buiten het directe belang van hun organisatie liggen.

4. We nemen onze verantwoordelijkheid

Deelname aan de wijktafels is vrij, maar niet vrijblijvend. Iedereen pakt voor, tijdens en na de bijeenkomst een actieve rol: we willen immers met zijn allen iets tot stand brengen. In principe draagt elke deelnemer aan de wijktafel minimaal één actie.

5. We streven naar altijd naar een goede vertegenwoordiging

We vinden het belangrijk dat aan de wijktafels een goede vertegenwoordiging is van jong en oud, kopers en huurders, kleine huishoudens en gezinnen. Aan de wijktafels wordt altijd rekening gehouden met minder mondige en actieve wijkbewoners.

Wijkconferenties

De wijktafels hebben, afhankelijk van de projecten en inzet van partijen, een eigen dynamiek. Het is aan de tafels zelf om de mate van afstemming en wijze van uitvoering te bepalen. Wel komen alle tafels twee keer per jaar bij elkaar tijdens de wijkconferenties in mei en november. Daarmee borduren we voort op de twee

wijkconferenties die in 2016 en 2017 hebben plaatsgevonden en hebben geleid tot dit wijkontwikkelingsplan.

Tijdens deze wijkconferenties bespreken we de voortgang, vindt kruisbestuiving plaats, stellen we prioriteiten en is er uiteraard ruimte voor nieuwe ideeën en initiatieven. We vinden het in het kader van onze ambitie 'Goed voor elkaar' ook belangrijk dat dit bijeenkomsten zijn waar jong en oud elkaar ontmoeten en bijpraten. De bijeenkomsten bieden de mogelijkheid voor initiatiefnemers om een initiatief te presenteren of om steun of draagvlak te zoeken. Naast een inhoudelijk karakter hebben deze bijeenkomsten ook deels een informeel karakter.

Wijknetwerk

De afgelopen maanden hebben we via en rondom de wijktafels ook gezamenlijk gebouwd aan een wijknetwerk Zilverkamp. Deze bestaat uit ruim 100 bewoners, ondernemers en professionals van gemeente en maatschappelijke organisaties, die zich in willen zetten voor de toekomst van de Zilverkamp. Dit wijknetwerk kunnen bewoners en organisaties gebruiken om ondersteuning te zoeken voor hun project of idee. Via de wijktafels wordt overleg en afstemming binnen het wijknetwerk georganiseerd.

Rollen en verantwoordelijkheden

Deze nieuwe manier van samenwerken vraagt van alle partijen om op een nieuwe manier om te gaan met de rollen en verantwoordelijkheden. We zien deze rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen als volgt:

De *bewoners van de Zilverkamp* staan centraal. Ze bepalen de agenda van de wijkaanpak, maar zijn als deelnemer aan de wijktafels ook medeverantwoordelijk voor het resultaat. Dat vraagt van bewoners dat ze actief deelnemen en met kennis, competenties en middelen willen investeren in de projecten. Daarnaast hebben de wijkplatforms Zilverkamp Holthuysen en Zilverkamp-Zuid een belangrijke rol in de wijk. Het zijn actieve groepen bewoners die met de gemeente samenwerken om de leefbaarheid en veiligheid in de wijk te bevorderen. Ze zijn een aanspreekpunt voor de wijk en overleggen met gemeente en politie over veiligheidsproblemen in de wijk. De wijkplatforms nemen als vertegenwoordiging van de wijk en uitvoerder actief deel aan alle wijktafels.

De *gemeente Lingewaard* beschouwt zichzelf, in de eerste fase, als facilitator van en deelnemer aan de nieuwe wijkaanpak. Dat betekent dat de gemeente zich de eerste periode verantwoordelijk voelt voor de technische moderatie en organisatie van het proces. Daarvoor stelt de gemeente een 'mogelijkmaker' beschikbaar: iemand die ervoor zorgt dat de wijktafels en wijkconferenties worden georganiseerd en gefaciliteerd, die het wijknetwerk actief beheert, die zich inzet voor een goede communicatie tussen partijen en met de wijk en die fungeert als spin-in-het-web tussen alle projecten, processen en partijen. Als deelnemer ziet de gemeente het als een kans de verschillende beleidsafdelingen aan te laten schuiven om aan de tafels af te stemmen en projecten verder te brengen.

De komende twee jaar ondersteunen de gemeente Lingewaard, SWL en provincie Gelderland initiatieven in de wijk met de *Leefbaarheidsalliantie*. Het bureau Spectrum is in de arm genomen om hiervoor de uitvoering ter hand te nemen. Bewoners en ondernemers kunnen bij de Leefbaarheidsalliantie aankloppen voor professionele ondersteuning en begeleiding.

Woningcorporatie Waardwonen is actief deelnemer aan de wijkaanpak. Samen

met haar huurders en andere partijen wil ze de komende jaren investeren in de kwaliteit en toekomstwaarde van haar bezit en de zorg voor senioren en kwetsbare huishoudens en gebieden in de wijk. Waardwonen heeft de ambitie om vanuit haar rol en kerntaken actief te verkennen welke bijdrage ze kan leveren aan de leefbaarheid in de wijk.

Stichting Welzijn Lingewaard (SWL) is ook actief deelnemer aan de wijkaanpak en ziet het als een kansrijk samenwerkingsorgaan om de juiste signalen te ontvangen, de goede processen in gang te zetten, nieuwe verbindingen te leggen en eventueel interventies te plegen. Bijvoorbeeld op het gebied van ontmoeting, zorg en welzijnswerk in de wijk. SWL kan daarbij bewonersinitiatieven ondersteunen, zoals de afgelopen maanden reeds is gebeurd bij de organisatie van de koffietafels. SWL is voornemens om een ParticipatiePunt in de Zilverkamp op te richten om als organisatie de lijnen met de wijk zo kort mogelijk te houden. Hier is ruimte voor bewoners om vragen te stellen over zorg, wonen, werk en opvoeding. Het punt biedt ook ondersteuning bij het invullen van formulieren en het matchen van vraag en aanbod bij vrijwilligerswerk.

De *provincie Gelderland* heeft in beginsel een rol op de achtergrond, maar beschouwt de wijkaanpak in de Zilverkamp als een interessante en kansrijke pilot en een voorbeeld voor andere wijken in Gelderland en is bereid de wijk te ondersteunen in haar ambities daar waar mogelijkheden zijn.

Communicatie

Tijdens het proces richting dit wijkontwikkelingsplan is op verschillende momenten het belang van goede communicatie naar voren gekomen. Dit is een van de drijfveren om te komen tot de bovenstaande aanpak via de wijktafels, wijkconferenties en het wijknetwerk waar bewoners met verschillende partijen gaan samenwerken. Ook de informatievoorziening binnen de wijk verdient aandacht. De wens bestaat om bestaande kanalen (van onder andere de wijkplatforms en gemeente) beter te gebruiken, alsmede om het wijkblad 'De Zilverkampioen' nieuw leven in te blazen; zowel in gedrukte als in digitale vorm. Daarnaast liggen er mogelijkheden om via social mediakanalen (Facebook, Twitter, Instagram) of via bestaande buurtapps (zoals Nextdoor) bewoners beter te bereiken. Een groep bewoners wil hiermee actief aan de slag. De wijkplatforms zijn graag bereid hun websites en social mediakanalen hiervoor ter beschikking te stellen. De gemeente, SWL en Waardwonen hebben aangegeven de bewoners graag hierbij te ondersteunen met kennis en middelen.

Tot slot

We willen samen aan de slag met onze wijk. We willen energie, tijd, liefde en geld in onze wijk investeren. Iedereen investeert op zijn eigen manier en naar zijn eigen mogelijkheden. Als gezamenlijke partijen zijn we ons ervan bewust dat de geformuleerde ambities om een forse investering vragen van alle betrokken partijen: in kennis, inzet en (financiële) middelen. We geloven dat onze gezamenlijk inzet de komende jaren gaat zorgen voor een brede waardecreatie en gaat helpen bij het vroegtijdig voorsorteren op investeringen en budgetten bij bewoners, ondernemers, gemeente en maatschappelijke organisaties.

Financiering

We starten met het afstemmen van bestaande middelen van alle partijen voor onze vijf ambities. Een deel van deze middelen zijn rechtstreekse investeringen in de wijk. Zo investeert de gemeente € 800.000,- in de herinrichting en het beheer van de openbare ruimte en stelt ze € 200.000,- cofinancieringsgelden beschikbaar voor energetische kwaliteitsverbetering van de woningvoorraad. Daarnaast gaat Waardwonen de komende jaren flink investeren in de kwaliteit van de huurwoningen. Een ander deel zijn (leefbaarheids)budgetten bij de gemeente en andere partijen waarop aanspraak gedaan kan worden. Verder zijn we verheugd dat de gemeente een 'mogelijkmaker' heeft aangesteld om mee te helpen en partijen in de wijk met elkaar te verbinden. Voor de verdere ondersteuning en de uitvoering van kleine projecten binnen de actielijnen en communicatie is bij de gemeente Lingewaard op aanvraag een werkbudget beschikbaar via het Leefbaarheids- of Innovatiefonds, mits deze inzet past binnen de gestelde kaders. Alle partijen hebben de ambitie om dit werkbudget de komende tijd uit te breiden. In bijlage 2 zijn alle bestaande middelen per actielijn in een tabel weergegeven.

Samen meer investeren

Er zijn meer investeringen nodig dan de bestaande middelen die daarvoor zijn gereserveerd. Zowel voor de fysieke leefruimte als voor het sociaal domein. Zo blijkt uit ons plan dat in onze wijk geïnvesteerd zal moeten worden in professionele (zorg) ondersteuning in de buurt, in plekken en activiteiten om elkaar te ontmoeten en andere zaken die ervoor zorgen dat de kwaliteit van leven in onze wijk behouden blijft en/of verbetert. We roepen de betrokken organisaties en bestuurders op om hier samen met de buurt verder invulling aan te geven. De komende tijd willen we samen actief op zoek naar aanvullende (co)financieringsmogelijkheden.

Wij hebben vooral erg veel zin om aan de slag te gaan met de uitdagingen van onze wijk. Het wijknetwerk, inmiddels bestaande uit meer dan honderd betrokkenen bij de Zilverkamp, staat in de startblokken. Iedereen is van harte uitgenodigd om met ons mee te doen!

Wijkbewoners, betaalde en onbetaalde professionals, januari 2018

Bijlage 1: Overzicht van de ambities

Projectidee	Actiehouder	Project	Gestart	Gereed
A. Goed voor elkaar				
1. Ingaat wijkevidities	Bewoners/Commissie/RC's	☐	☐	☐
2. Verbeteren communicatie in de wijk	Bewoners/IAN	☐	☐	☐
3. Kerkwielrijen wijk	RC's/SNL/Commissie	☐	☐	☐
4. Wijk wijkten nieuwe henners	Bewoners	☐	☐	☐
4. Munkrijen leefbaarheids wijkten	SNL/Wijkplatform/Bewoners/Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☐
4. Wijktenwoningplek wijkten	SNL/Wijkplatform	☐	☐	☐
7. Aangak langer zelfstandig thuis wonen	SNL/Verderwonen/Wijkwoninggroep	☐	☐	☐
8. Ruimte voor hennerswoningten	Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☐
9. Verbeteren wijkten wijkten	Commissie/Wijkplatform/SNL	☐	☐	☐
10. Onderzoek leefbaarheid Zilverkamp Zuidwest	Wijkwonen/Commissie/Bewoners/Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☐
11. Beeldkwaliteit in de wijk	Bewoners/Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☐
12. Kant bestuurder in de wijk	Wijkwonen	☐	☐	☐
13. Onderzoek wijkten voor lokale groepen deur Wijkwonen	Wijkwonen	☐	☐	☐
B. Park Zilverkamp				
14. Meer sport, spel en henners	Bewoners/Commissie/Wijkplatform/Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☐
14. Betere verhouding groentebelen	Bewoners/Commissie/Wijkplatform/Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☐
16. Intensivering henners	Bewoners/Commissie/Wijkplatform/Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☐
17. Toegankelijkheid en veiligheid parken verbeteren	Bewoners/Commissie/Wijkplatform/Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☐
18. Meer rust- en ontmoetingsplekken	Bewoners/Commissie/Wijkplatform/Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☐
19. Berenplein	Bewoners/Commissie/Wijkplatform/Leefbaarheidscommissie	☒	☒	☐
20. Verduurzamen brug Park Zonder]	Bewoners/Commissie/Wijkplatform/Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☒
21. Functionele kant tot sturni henners in de wijk	Bewoners/Commissie/Wijkplatform/Leefbaarheidscommissie	☐	☐	☐

Projectidee	Actiehouder	Project	Gestart	Gereed
-------------	-------------	---------	---------	--------

C. Hart van de wijk

22. (Omgeving) winkelcentrum als accommodatie voor buurtactiviteiten	Gemeente/SWL/IKC's	☐	☐	☐
23. Zilverkamp Ondernemersdag	Ondernemersvereniging	☐	☐	☐
24. Ruimte voor ondernemerschap	Gemeente/Wijkplatforms/Ondernemersvereniging	☐	☐	☐
25. Verbouw scholencomplex	Gemeente	☒	☒	☐
26. Onderzoek woningbouw locatie Zilverzwaan	Gemeente/Waardwonen	☐	☐	☐
27. Verbeteren verbinding Nielant met Ot en Sienpad	Wijkplatforms/Gemeente	☐	☐	☐

D. Kwaliteitsverbetering openbare ruimte

28. Zwerfvuilactie	Wijkplatforms/IKC's/Gemeente	☒	☒	☐
29. Verbeteren uitstraling entrees van de wijk	Bewoners/Gemeente/Wijkplatforms/Leefbaarheidsalliantie	☐	☐	☐
30. Revitalisering woonerven	Bewoners/Gemeente/Wijkplatforms/Leefbaarheidsalliantie	☒	☒	☐
31. Selecteren nieuwe clusters revitalisering	Bewoners/Gemeente/Wijkplatforms/Leefbaarheidsalliantie	☐	☐	☐
32. Verlichtingsplan voor de hele wijk	Bewoners/Gemeente/Wijkplatforms/Leefbaarheidsalliantie	☐	☐	☐
33. Renovatie beplanting Holthuiszandreef/Kolk	Bewoners/Gemeente/Wijkplatforms/Leefbaarheidsalliantie	☐	☐	☐
34. Plan voor schuttingen en erfafscheidingen	Bewoners/Gemeente/Waardwonen/Wijkplatforms/Leefbaarheidsalliantie	☐	☐	☐
35. Voorbeeldenboek voor woonerven en erfafscheidingen	Bewoners/Gemeente/Waardwonen/Wijkplatforms/Leefbaarheidsalliantie	☐	☐	☐
36. Krokusbollen planten in de wijk	Bewoners/Wijkplatform/Leefbaarheidsalliantie/Gemeente	☒	☐	☐
37. Onderzoek ontsluiting van de wijk bij calamiteiten	Gemeente	☐	☐	☐
38. Extra handhaving (BOA's) in de wijk	Gemeente	☐	☐	☐

E. Toekomstwaarde woningen

39. Collectieve aanpak woningverbetering	Bewoners/Energieloket/Gemeente/Waardwonen/Leefbaarheidsalliantie/Energiecooperatie Lingewaard	☐	☐	☐
40. Collectieve energievoorziening (zon en warmte)	Bewoners/Energieloket/Gemeente/Waardwonen/Leefbaarheidsalliantie/Energiecooperatie Lingewaard	☐	☐	☐
41. Onderzoeken toevoegen (sociale huur) woningen voor senioren	Waardwonen/Gemeente	☐	☐	☐
42. Kwaliteitsimpuls sociale huurwoningen	Waardwonen/Bewoners	☐	☐	☐
43. Informatie en ondersteuning energiebesparing	Energieloket/Gemeente	☒	☒	☐
44. Verduurzaming sociale huurwoningen	Waardwonen	☒	☒	☐

Bijlage 2: Overzicht van financiering

	A. Goed voor elkaar	B. Park Zilverkamp	C. Hart van de wijk	D. Kwaliteitsverbetering openbare ruimte	E. Toekomst-waarde woningen
Personen	Vrijwillige inzet	Vrijwillige inzet	Vrijwillige inzet	Vrijwillige inzet	Investeren in eigen woning Vrijwillige inzet
Wijkplatforms	Budget wijkplatforms	Budget wijkplatforms	Budget wijkplatforms	Budget wijkplatforms	Budget wijkplatforms
Gemeente Lingewaard	Innovatiefonds sociaal domein (op aanvraag) Budget Leefbaarheid (op aanvraag) Activiteiten dagbesteding/ende reïntegratie van ouderen in hun thuissituatie (op aanvraag) Inzet 'mogelijkmaker' Inzet vertegenwoordigers beleidsafdeling(en)	Budget Leefbaarheid (op aanvraag) Inzet 'mogelijkmaker' Inzet vertegenwoordigers beleidsafdeling(en)	Innovatiefonds sociaal domein (op aanvraag) Budget Leefbaarheid (op aanvraag) Activiteiten dagbesteding/onderhouding van ouderen in hun thuissituatie (op aanvraag) Inzet 'mogelijkmaker' Inzet vertegenwoordigers beleidsafdeling(en)	€ 400.000,- clustersaanspak (cluster 1, 2, 3 en 5) € 400.000,- clustersaanspak (reïntegratie) Budget Leefbaarheid (op aanvraag) Inzet 'mogelijkmaker' Inzet vertegenwoordigers beleidsafdeling(en)	Duurzameheidsbudget van € 200.000,- Inzet 'mogelijkmaker' Inzet vertegenwoordigers beleidsafdeling(en)
BWL	Initiatief participatiepunt Diverse ondersteuning: medewerkers, Sport & Cultuurwacht, ICT Helpdesk etc. via Meldpunt) Inzet professionals		Initiatief ParticipatiePunt Diverse ondersteuning: ouderesachverzor, Sport & Cultuurwacht, ICT Helpdesk etc. via Meldpunt) Inzet professionals		
Waarwonen	Leefbaarheidsfonds Waarwonen (op aanvraag) Inzet professionals		Leefbaarheidsfonds Waarwonen (op aanvraag) Inzet professionals		Investeringen in (energetisch) duurzame huurwoningen Inzet professionals
Leefbaarheidsalliantie	Ondersteuning initiatieven uit de wijk	Ondersteuning initiatieven uit de wijk	Ondersteuning initiatieven uit de wijk	Ondersteuning initiatieven uit de wijk	Ondersteuning initiatieven uit de wijk
Provincie Gelderland	Subsidie leefbaarheid, ondersteuning van bestaande initiatieven op gebied van leefbaarheid en sociale samenhang (op aanvraag)	Subsidie leefbaarheid (bij natuur, groen en landschap (op aanvraag)	Eigen goed Bonifant provincie Gelderland (op aanvraag) Subsidie Aanpassingen gemeenschapsoverstrooming en (op aanvraag) Subsidie Sport: open clubs en vrije sportparken (op aanvraag)	Subsidie leefbaarheid bij natuur, groen en landschap (op aanvraag)	Wijk van de Toekomst (op aanvraag)

Dit Wijkontwikkelingsplan is opgesteld door de bewoners en ondernemers van Zilverkamp en de Wijkplatforms Zilverkamp Holthuysen en Zilverkamp Zuid in samenwerking met onder andere: de gemeente Lingewaard, woningcorporatie Waardwonen, Stichting Welzijn Lingewaard, Lingewaard Energie, de Leefbaarheidsalliantie en met steun van de provincie Gelderland. Kennisorganisatie RUIMTEVOLK heeft alle partijen in dit proces geadviseerd en begeleid.